

Мария Калинова
ПОДНОЖИЕТО НА ВЕЧЕРЯТА

Подножието на вечерята

Нова българска литература

Редактор на поредицата: Ангел Игов

© Мария Калинова, автор, 2008

© Миглена Николчина, редактор

© Красимир Терзиев, корица

Издава алтера

Делта Ентъртейнмънт ЕООД

ISBN ???

Мария Калинова
**ПОДНОЖИЕТО
НА ВЕЧЕРЯТА**

София
2008

нова
българска
литература

САМАТА
СЛЯПА

МАЙСТОРЪТ

В кабинета на майстора не смея да седна,
да съм равна със него - забрави, момиче, за всичките игли,
белезници, бръсначи и ето ти прибори за хранене,
яж и пий със чисто сърце, не търси наказания,
някъде продават сапун за пране,
някъде на хората им минава,
само ботушите пропускат внимателно,
куфар по куфар, вагон по вагон,
хапка по хапка преглъщай наобратно,
преди хиляда ли, там някъде, все още думата ми
не се пресича на две
и аз съм желязна, и аз съм майсторът,
и аз съм момичето, момичето на майстора,
между добре дошла и сбогом мълчим
все по-бавно.

ХЛЯБ И НАКАЗАНИЯ

Напротив, не виждам разлика
между хартия и ножица - историите им крият слабост -
едната не остава цяла, когато другата се раздвоява, сестро,
лицето отляво отразява лицето отгоре, лицето отдясно,
знаеш и по-добре от мен, е всъщност това отдолу,
да търсиш разликата си е истинска отрова,
която нито храни, нито ще те излекува,
трябва най-голяма строгост отсега нататък,
измисли как да се наказваш, когато безразличието
не ти носи удоволствие, а ужас и друго -
ако някоя за някоя те пита: тази сестра познаваш ли я,
отговаряй, че не,
мисля, че не я познавам.

САМАТА СЛЯПА

Нищо не ще видим,
а разкопчан е ципът на очите Ни -
две мъртви монети, сечени в закон
и истина, различно тежат
след всяко замахване,
който има ум, нека брой
плесниците,
удряш Ни по едната страна,
пускаме в обращение другата,
гледаме да не Ни боли,
Нас, Сляпата, повтарям
не Ни боли.

СУШАТА

Даде си дрехите да ѝ ги закърпят.
Нека никой не бърза да я оправдава,
да го кажем и така:
нека оная, която е тръгнала да се задира,
остане разпорено расо. Изхвърли ѝ парцалите,
парцалките и парцалчетата, разхвърли ѝ ги като прах,
изгони я от тука, през ушите на иглата няма да мине,
няма и няма, защото това също е вярно -
скъп ѝ е кожухът, над кожата си денем и нощем трепери,
по-скоро на камила като мен ще ѝ се размине,
а с нейната коса и косми да се пълнят възглавници,
напукана стомна - тялото ѝ на младо момиче,
лицето ѝ - шумът на вятъра.

БАВИЛОН

На тази играчка
искам да бъда единият човек,
местата на ревност се отварят,
когато я загубя, растат солниците
и има сол, вместо обичайните
съботни вещи, жажда и жажда,
жажда и съкрушение
да ме оправдават, че пак съм
във Вавилон, наново я плащам:
числа срещу щастие,
получавам познатия ключ,
навивам пружинката, пее...

ЙОАН

НАЧАЛО НА ВЕЧЕРЯТА

Начало на вечерята: всеки, който иска
може да ми се бърка в глупавината,

стената,

която тръгва от шията

и разделя главата от тялото ти,

аз не я премахвам, но ако някой реши,

мога да ти умия брадата,

но ти не искаш,

щом лицето има подкова,

тя ще те пази

като ми приседне

или пък аз ти пристана:

и дано;

но другите ме молят да дъвча бавно,

да те целувам с ножа...

ОТКАЗАНОТО ХРАНЕНЕ

Отказаното хранене: ме вдига от масата
с вкус на недостатъци и пречки,
в неделя има недоимък,

глад и суша,

в подножието на вечерята
танцьорката въпреки всичко идва,
ако ме покани да я следвам,
да ми изрисува знак по гърба
и знакът да указва кога иска
заедно с нея да спирам,

ще трябва да ми стъпи в чинията,

на храната свършеното тяло

в неделя остава непокътнато,

стъпка назад, само назад,

вилаци не съществуват...

НО КОЙ МЪЛЧИ

Но кой мълчи там, не яде и не пие:
ако не оная, която лесно ще тръгне
след глупака,

от стената,
която тръгва в леглото,
към масата на отказаното хранене,
изобщо през стаята,

ти се повдига,
може би не се бръснеш вече зад нея,
на глупака му затъпява бръсначът,
докато аз изгънявам, така че езикът ми реже,
задълбава и оголва до кокал.

Не казваш нищо, продължаваш да траеш,
изливаш си виното.

Добре тогава...

Да видим кой кого... Начало на вечерята!

**АКО
МЪЖ
ИМА
ДА
УМИРА**

ОБЛИ УБИЙСТВА

...ако мъж има да умира,
нека бъде умъртвен в хотелска стая,
защото в хотелските стаи всичко е временно –
залязва лесно светлината на нощната лампа,
във ваната вместо вода те притискат обли убийства,
бели и мокри: като го измислим, ще ни бъде дадено,
една едностайна смърт чертае карта на
предсмъртните
желания и тъй... аз си пожелавам мъж за удавяне,
а ти – всевъзможни временни неща,
лежим един до друг и бавно разсъбличаме
убийството...

НА ОТСРЕЩНАТА СТРАНА

Обръщам посоката на отмъщението,
на отсрещната страна плаче
невярната съпруга,
а обратното, Отче, не бих се препирал,
дали не започва от средата на хляб
със забити в нея игли,
точно толкова,
колкото може да преглътне човек -
таралеж саморъчно приготвен
и вече лесно е да лежиш безженен,
ненарязван на крайшници, накрая,
Отче, какъв самоубиец вече съм аз,
щом нямам посока на семето...

СТАЯТА

Преди да изляза
да оставя разхвърляно,
неоправено леглото, неоправена масата,
неоправен гардероба - изобщо стаята.
Да взема още някакви документи,
освен, разбира се, дебитната карта
преди да стигна до центъра,
за да се блъскам във всякакви -
цигани, коли, мароканци, страниери,
карабинери, преди да срещна някой смотаняк
с очила вкарани не знам си къде,
с риза, вкарана в къси панталони,
опънати чорапи
и го заговоря пред "Свети Петър",
пием чай наблизко и от дума на дума
става въпрос за Бог
и как сънувам,
че зидари ме убиват с камъни,
тъй че никой няма да черпи,
той да си плаща неговата сметка,
пък аз моята
и да се разделим като приятели,
и аз сама да си се връщам,
както всичко ми е неоправено -
леглото, масата, гардеробът,
изобщо стаята.

НОЖИЦА

Има някой, който те е пратил,
който иска да ми обръснеш главата,
да ми изрежеш ноктите,
ако го хуля, значи съм мъртва,
ако го хваля – влюбено момиче
и ти идваш да ме провериш;
или очистиш до кожа:
нека я очистим
и прегърнем като мъж,
нека престане да моли и заплашва,
а повярва ли, че идваш сам
и не те е пратил продажник,
вадиш нажежената ножица
и ѝ правиш първия разрез...

КЪЩАТА НА КУКЛИТЕ

Поглеждам в къщата на куклите
за да видя дали има всичкото,
но в кухнята не вечеря никой,
излязла е навън: от кал си прави
фигурка, куклата си прави кукла,
ще ѝ напише на челото „Герман”,
тя ще оживее: от суша за дъжд
и ще ѝ слугува със своите ръчички –
с малка игла за магии ги пробождам
и двете; над двойното им тяло, над
двойните им дрехи, двойното им було,
знам какво е да растеш, да растеш,
докато станеш за женене...

**ВКАМЕНЕНИТЕ
ГОРИ**

ВЕРТИКАЛНО МОРЕ

Като на по-малка сестра ти обяснявам,
без омраза и суетност, хоризонталната
планина не е законна, а вертикални морета
дори не съм и виждала... Това е извратено,
отхвърля се и се осъжда! Но никой не се учудва,
че искаш другият да е жената, той да има
във вълните сол, а ти да плачеш сталактитно:
вода по таваните си да събираш, да казваш ето
живата скръб на всички мъртви днес ваятори, ето
сънят на колекционерката, на музейната реставраторка,
ето... Като на по-малка сестра ти обяснявам,
към камъни не се пристрастявай, защото не можеш
камъните да извадиш и преобърнеш наобратно
вътре в посоките им...

НЕОЛИТНИТЕ ЖИЛИЩА

Преплетени пръти, замазани с глина
ръцете на жреца, не че няма камък,
както няма тухли, но камъкът
се зида трудно и ето: глинени леглата,
глинени в тях стопаните и отгоре някой
строи други стопани глинени
и тъй докато ти умре къщата:
пожар след пожар угасва огнището
и идва богинята на мъртвите жилища,
отваря двускатния покрив, взема душата -
купчинка глина и я пренася
далеч през реката, тук, в музеите...

LAURUS NOBILIS

От семката на Лесоинженера, дълга
поне сантиметър, е поникнала първата
райска ябълка. Жените богобоязливо
пълнят водата, стичаща се от корените
на пирамидалната топола, събират
падналите листа и правят чай...
Жените в тая градина съвсем не са
враговете, а Кълвача и Ленин:
хабитусите им приемат вид на драка,
живият плет расте ли, расте и ще пленява
всяко дърво, както LAURUS NOBILIS,
т.е. лавърът, живее в клетка и вече
нито на поетите, нито на параклиса
им говори нещо езикът
на камбаната...

ОВЪГЛЕНИТЕ ГОРИ

В хралупите им някой е събирал въглени,
вместо семена и шишарки, бор до бор
като иглолистни цигани чакат от изток
да дойдат едните черни дни, а другите
да минат от запад и където тая година
се съберат, от там като скръбна вдовица
ще започне да подсмърча зимата...

**ПРЕДИШНИ
ПРЕРАЖДЕНИЯ**

ЕДИПОВ КОМПЛЕКС

На А. Илков

Дойдете, люде, войната в градината
се води от есен на есен, нещо дъвче зелените
разперени ръце на дърветата и синове те съхнат;
няма никакви неща за правене, когато
ти е взето здравето, върху ума са навети
изсъхнали падежи, толкова години ходихме
по разни учители – все именителен, родителен
и превод от славянски, накрая... разрязваш книгата,
а вътре няма никакво спасение или както казват по
нас:
стигнал си дъното на книгата, дупката във времето,
когато бащите се разболяват, стават деца и така
до последния Славейков – трудно се говори
чрез нещо, което отслабва, талантите в болестта
са изтощени, заровени в леглото, дойдете, люде,
в затворената стая, където поезията тази нощ е сама,
заразна, с уши накичени със скъпоценни камъни,
и вече дори да казвам на детето си: чети, то гледа
през прозореца, все едно отвръща, че не ще
и не ще, дойдете, люде, това дете дори
собствения си баща не ще да прочете...

БЕРОНОВ КОМПЛЕКС

На ВБВ

Никак икономът, който толкова често
насън убиваше Берон, броеше му парите,
харчеше децата му, не би удушил Берон,
както ти като в карта изрисува онази смърт,
възпита онзи кошмар като по букварче:
тук тялото му се скри в килера и бавно свърши
и ето: нека да намерим къде Берон
си криел пръчките, къде Берон се е наказвал,
когато пак са го изпреварили,
пак са го изпреварили, пак изпревариха Берон...

БИБЛИОТЕКАТА НА НЕОФИТ РИЛСКИ

На Илко Илиев

Оставям в манастирско владение
всичката ми библиотека
и да не дръзнат да я подгонят
ония с големите глави и камшиците,
гърбавите да не ѝ посягат
и дребни мравки да не я пълзят,
всякакви псувни и проклетия ще я пазят,
не се страхувам, само има места
на дълги престоявания... по-добре
да не ги прочиташ или да прочиташ
тия страници наобратно,
запиши си: прочети наобратно,
защото виж на какво съм заприличал,
изтънял съм като ръба на хартия
и върху себе си вече мога
да довърша завещанието...

**МЪРТВИ
ЕЗИЦИ**

БИНТОВАНЕ НА ТАЙНАТА

Пустините се пресичат
с други тъжни места
и няма кой да превърже
допирните точки,
да бинтова мумиите
от единия към другия край
докато споменът свърши,
никой, да знаеш, не може да ми липсва,
а сега... по-силно от всякога
говоря мъртви езици, правя облозите
как ще застрелям миналото си
там вънка,
миналото си там вътре,
за да се поделя между мен и мен
като в сън:
още една тайна, да знаеш,
ще превържа във пясъци...

ЧЕТВЪРТЪК

От четвъртъците на ноември
ще стане добра ракия,
книгите -
препечени филийки,
ще се изядат
до последните трохи,
даже на котката ѝ викат
Писа, но какво е написала -
по това време на годината
никой отблизо
не я следи...

ЧЕРНИТЕ КУТИИ

Много е гадно
някой да ти намери дневника
или пък писмата,
после няма да може да спи
и ще изпуши цяла кутия
“Арда” с филтър -
ей тъй се потъва в земята...

САМОУБИЕЦ

Тоя, който се обеси
и по-рано се беше бесил,
ала майка му тогава
случайно влязла
и като го видяла
как виси от една греда и рита,
много се уплашила...

КЪМ КРАЯ

Нямаше църква в селото -
убиваха се колкото може повече хора,
вземаха се пари назаем
и не се връщаха,
какво да ти кажа, кръстник,
липсва ми твоята поезия...

Р

Радка реже риба,
режи, Радо, на реката,
че тъй, че тъй, че пак тъй режи
малки рибени парчета,
Рада Госпожина, Радка Пиратка,
вечеряй, Радо...

**ВРЕМЕТО
НА
НАКАЗАТЕЛНИТЕ
ИГЛИ**

ПРОЛЕТ

Червената рокля вече не виси
като изгладен въпрос, Госпожо,
разпънатата ѝ уста се стече,
има ден, в който на роклите
устите се спукват
и тъй...
като порасна
няма да се обличам като жена –
как ще изсипвам в гардероба лед,
да спра онази кървяща тъкан
да се разложи,
нека се свърши, Госпожо;
времето скъса червените си нишки,
самото време,
разплете роклята на Пенда,
за да остане далече осми март,
в детската ни градина днес
няма да има майки;
голотата изяжда всичко до
най-яловата капка –
а вътре, Госпожо:
 нещо в мен
 не се въздължа и посяга
 да откладне пълвото си
тъй ужасно “Р”.

ЛЯТО

А крадлата има страх от кучета,
как ще влезе без да я усетят,
без да я издадат на стопаните,

без ония пък

направо да превъртят –
превърта ключа като обръща

тялото си

откъм липсващите “Р”-та;

тая врата все едно не разделя
свое от чуждо,

тихо скърца, толкова тихо:

вътре се ходи на пръсти!

И никой не я видя, да я дави
и разкъса на парчета -

никой!

Не я ухапаха,

нито лаеха на срички,

тъй грамотно е наказана

за своя взлом –

в тази къща да бъде невидима...

ЕСЕН

Какво написаха иглите?
Посяха ли конци в кожата ѝ,
да поникнат рокли,
да ѝ се даде срам
от коприненото влизане
вътре, вътре, вътре...
Плат е дала шевната машина—
спокойно, ще има кървава отплата
и царят гол е ходил, но наистина,
не царят,
а дрехите му са били невидими,
тъй че нейното е по-лошото:
в един смисъл не е искала
да ражда, а сега в друг:
няма и да ражда!

ВЪТРЕ: отговорът на дъщерята

*По-скоро ще се разлепя като обувка,
изхвърлена между умрелите медузи. Ала казват,
че и това се случвало: детето
зараствало обратно, като тумор...*

М. Николчина “Асимволия”, с. 31

Запомних, да запомних,
времето е малко,
няма да изляза ни на посока, ни на път,
на никаква жена не ѝ минава никак,
тъй че аз бедната на миди, охлюви и яйца
да не търся друг, от друг да си прося
черупките, друг да ме чупи
и извежда мека и слаба,
мека и слаба навън,
защитата е малко, майко,
повтарям си “Защитата е малко!”
докато зараствам неродена в теб,
докато оставам, именно –
оставам истинската никаквица,
която няма на кого какво да връща
на никой нищо няма да се връща
и ето,
вече

бъди спокойна:
вързала съм кучетата!

ЗИМА

Тъй както съм

студ и двойственост,

не знам, че можело да се развързват

иначе думите,

да не са двойно по-заплетени,

ниито пък да вкаменяват, да вредят

като пирамиди, като паметници,

като позорни стълбове,

тъй както за неродените

всеки е сляп, как ще ме срещаш,

на сто метра сняг, сто метра тухли,

не съм искала промяна,

не можела съм добре да се обличам,

страдала съм от някаква

обърната клаустрофобия,

болезнена извратеност да бъда: вътре,

пък и така да е,

всъщност наистина не ме интересува

как се развързват плоските глави на думите,

как свършват много преди края

и другите подпори на едно раздвояване,

стига

да съм отговорна пред тия зидове,

които ме държат далеч от опасните типове,

от уличниците, от лицата, от случайните срещи,

че все ги написвам едни и после съжалявам...

Съдържание

САМАТА СЛЯПА	
МАЙСТОРЪТ	5
ХЛЯБ И НАКАЗАНИЯ	6
САМАТА СЛЯПА	7
СУШАТА	8
ВАВИЛОН	9
ЙОАН	
НАЧАЛО НА ВЕЧЕРЯТА	11
ОТКАЗАНОТО ХРАНЕНЕ	12
НО КОЙ МЪЛЧИ	13
АКО МЪЖ ИМА ДА УМИРА	
ОБЛИ УБИЙСТВА	15
НА ОТСРЕЦНАТА СТРАНА	16
СТАЯТА	17
НОЖИЦА	18
КЪЩАТА НА КУКЛИТЕ	19
ОБИЧАЯТ НА ЛИСИЦАТА	20

ВКАМЕНЕНИТЕ ГОРИ	
ВЕРТИКАЛНО МОРЕ	23
НЕОЛИТНИТЕ ЖИЛИЩА	24
LAURUS NOBILIS	25
ОВЪГЛЕНИТЕ ГОРИ	26
ПРЕДИШНИ ПРЕРАЖДАНИЯ	
ЕДИПОВ КОМПЛЕКС	29
БЕРОНОВ КОМПЛЕКС	30
БИБЛИОТЕКАТА НА НЕОФИТ РИЛСКИ	31
МЪРТВИ ЕЗИЦИ	
БИНТОВАНЕ НА ТАЙНАТА	33
ЧЕТВЪРТЪК	34
ЧЕРНИТЕ КУТИИ	35
САМОУБИЕЦ	36
КЪМ КРАЯ	37
P	38
ВРЕМЕТО НА НАКАЗАТЕЛНИТЕ ИГЛИ	
ПРОЛЕТ	41
ЛЯТО	42
ЕСЕН	43
ВЪГРЕ: отговорът на дъщерята	44
ЗИМА	45

Мария Калинова
Подножието на вечерята

българска
Първо издание
София 2008-06-16

Нова българска литература

Редактор на поредицата: Ангел Игов

Редактор: Миглена Николчина

Коректор: Лора Султанова

Графично оформление и корица: Красимир Терзиев

Печат:

алтера 2008

Делта Ентъртейнмънт ЕООД

София 1000

ул. „Хр. Белчев“ 21 ет. IV

office@altera-bg.com

ISBN....